

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasza GORZECZOWSKIEGO
ul. Adama Mickiewicza 34
37-700 Przemyśl

Bi-NK.0910.4.2020

Przemyśl, dnia 15 czerwca 2020r.

Egzemplarz nr 1...

Pan ppłk SG Marek GŁOWACZ

**KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Hermanowicach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „*Prowadzenie gospodarki mandatowej przez graniczne jednostki organizacyjne. Weryfikacja wysokości kar nakładanych na osoby (podmioty) za wykroczenia oraz sprawdzenie ich podstaw wynikających z nadanych uprawnień Straży Granicznej*” zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Hermanowicach, z siedzibą Hermanowice 45 C 37 – 733 Pikulice, ujętej w Rocznym Planie Kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli BiOSG w 2020r.

Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (j.t. Dz. U. 2020.224), przeprowadził w dniach 06-22.05.2020r. za wyjątkiem dni wolnych od pracy, tj. 09-10.05.2020r. i 16-17.05.2020r. zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

- p. Katarzyna WINIARSKA – st. specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, Upoważnienie nr 4/1/2020 z dnia 05.05.2020r.,

członkowie:

- st. chor. sztab. SG Wojciech ŁACH – specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, Upoważnienie nr 4/2/2020 z dnia 05.05.2020r.

Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej przeprowadzono w dniach 06.05.2020r. i 22.05.2020r.

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:

- ppłk SG Marek GŁOWACZ

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce Kontroli Placówki SG w Hermanowicach RWD 28 poz. 16/10, karta 23 poz. 1/2020.

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli było:

- zgodność nakładania mandatów karnych z wymogami określonymi w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa,

- zgodność rozliczania pobranych formularzy mandatów karnych oraz rozliczania kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych, z wymogami określonymi w decyzjach Komendanta BiOSG w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej,
- zgodność sporządzania oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej rozliczania mandatów karnych oraz kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych, z wymogami określonymi w decyzjach Komendanta BiOSG w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej,
- prawidłowość przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych oraz prawidłowość sposobu sprawowania nadzoru w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej,
- rzetelność (staranność i czytelność) prowadzenia dokumentacji służbowej w zakresie objętym kontrolą,
- celowość w zakresie zgodności podjętych działań z postawionymi celami, optymalizacji zastosowania metod i środków, ich adekwatności dla osiągnięcia założonych celów.

2. Kontrolą objęto okres od 01.01.2019r. do 31.03.2020r.

II. Cel kontroli.

Ocena realizacji zadań ustawowych w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej oraz weryfikacja wysokości kar nakładanych na osoby (podmioty) za wykroczenia oraz sprawdzenie ich podstaw wynikających z nadanych uprawnień Straży Granicznej. Ponadto zweryfikowane zostały rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w podmiocie kontrolowanym oraz sposób sprawowania nadzoru służbowego. Celem kontroli było również ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Na powyższą ocenę składają się oceny cząstkowe z poszczególnych obszarów objętych kontrolą, przy uwzględnieniu progu istotności. Czynności kontrolne zrealizowano w ramach kontroli wykonywania zadań, stosując kryteria legalności, celowości i rzetelności.

Do oceny przedmiotu objętego kontrolą przyjęto czterostopniową skalę ocen, tj.: ocena pozytywna, ocena pozytywna z uchybieniami, ocena pozytywna z nieprawidłowościami, ocena negatywna.

Podstawą do dokonania ustaleń była dostępna w placówce dokumentacja dotycząca postępowań w przedmiocie gospodarki mandatowej, przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych oraz nadzoru nad powyższym.

Ocenę sformułowano na podstawie poniżej przedstawionych ustaleń wynikających z przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz ocen cząstkowych poszczególnych obszarów objętych kontrolą.

Obszar I Zgodność nakładania mandatów karnych z wymogami określonymi w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa - kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w Placówce Straży Granicznej w Hermanowicach w okresie objętym kontrolą 49 funkcjonariuszy posiadało uprawnienia do

nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, z czego **40** funkcjonariuszy posiadało bloczki mandatowe.

Ustalono, że funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Hermanowicach nakładali mandaty karne na podstawie wydanych im przez Komendanta BiOSG w Przemyślu upoważnień, za wykroczenia za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

W dniach 13.05.2015–21.05.2015r. dokonano przeglądu **78** wypełnionych formularzy mandatów karnych wystawionych w okresie 01.01.2019r.-31.03.2020r.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie doszło do utraty formularza mandatu karnego, nie stwierdzono również zniszczenia lub uszkodzenia bloczka mandatowego. Niemniej stwierdzono 1 przypadek anulowania formularza mandatowego o numerze Da 6151003 wystawionego w dniu 15.05.2019r. W związku z powyższym ustalono, że funkcjonariusz wystawiający mandat karny wystawił prawidłowy mandat na następnym druku o numerze Da 6151004. Następnie w dniu 17.05.2019r. sporządził meldunek do Komendanta BIOSG z prośbą o anulowanie błędnie wypisanego mandatu karnego. W powyższym meldunku szczegółowo opisał przyczyny zaistniałej sytuacji, **niemniej nie wskazał faktu, że wystawiono prawidłowy mandat na następnym druku.** Powyższe stoi w sprzeczności z zapisem § 16 pkt 4 Wytycznych Komendanta BIOSG dotyczących prowadzenia gospodarki mandatowej w BIOSG stanowiących załącznik do Decyzji nr 291 Komendanta BIOSG z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu. Na anulowanie mandatu Komendant BIOSG wyraził zgodę w dniu 21.05.2019r. a po jej uzyskaniu nakładający grzywnę w drodze mandatu karnego przekreślił formularz mandatu i wpisał wyraz „anulowano”.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że funkcjonariusze placówki nakładali mandaty karne zgodnie z katalogiem wykroczeń wskazanym w § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz.U.2014 poz. 539 ze zm.), a wysokość nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego była zgodna z obowiązującymi przepisami prawa.

(akta kontroli dowód nr XI, str. 239-251).

Obszar II Zgodność rozliczania pobranych formularzy mandatów karnych oraz rozliczania kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych, z wymogami określonymi w decyzjach Komendanta BIOSG w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej - kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Zgodnie z obowiązującym Wewnętrznym Podziałem Zadań PSG w Hermanowicach zadanie rozliczania wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego przypisane zostało starszemu asystentowi ds. zabezpieczenia logistycznego.

Ponadto ustalono, że w dniu 14.11.2016r. zawarto umowę o współodpowiedzialności materialnej nr 283/2016/3/25 PGK, w której funkcjonariusze Placówki SG w Hermanowicach, tj. starszy asystent ds. zabezpieczenia logistycznego i starszy kontroler Zespołu Służby Granicznej, podjęli się łącznej pieczy nad powierzonym mieniem, w postaci bloczków mandatów karnych oraz bloczków dowodów wpłaty. Ponadto przyjęli współodpowiedzialność materialną za szkodę

spowodowaną niedoborem w powierzonym im mieniu BiOSG do pełnej wysokości powstałej szkody (każdy do 50% wartości).

Powyższe zadanie znalazło odzwierciedlenie w zapisach szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień starszego asystenta ds. zabezpieczenia logistycznego oraz starszego kontrolera Zespołu Służby Granicznej.

(akta kontroli dowód nr VIII, XI, str. 226-227, 239-251).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce Straży Granicznej w Hermanowicach nałożono łącznie **86** grzywien w drodze mandatów karnych na łączną kwotę **18800** zł. w tym:

- mandatów karnych gotówkowych **59** na kwotę **10300** zł.;
- mandatów karnych kredytowanych **28** na kwotę **8500** zł.

Na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji (formularze mandatowe, dowody wpłaty oraz zeszyt depozytów PSG w Hermanowicach) stwierdzono, że środki pieniężne uzyskane za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego gotówkowego, które nie zostały rozliczone przez funkcjonariuszy po zakończeniu zmiany u osoby za to odpowiedzialnej, zostały zdeponowane w pomieszczeniu Kierownika Zmiany. Powyższe jest zgodne z zapisem § 7 ww. wytycznych Komendanta BiOSG.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w dniu 15.02.2019r. potwierdzeniem wpłaty seria nr AB 0033744 wpłaty gotówki dokonała nieuprawniona osoba. Powyższe stoi w sprzeczności z zapisem § 11 pkt. 5 ww. wytycznych. Na potwierdzeniu wpłaty brak daty realizacji powyższej czynności. Niemniej w powyższym zakresie ustalono, że specyfikację za miesiąc luty 2019r. mandatów karnych gotówkowych, zaocznych (odcinki D) nałożonych do dnia 15.02.2019r. sporządziła osoba uprawniona oraz, że wpisów do dokumentu o nazwie *Księga kasowa PSG w Hermanowicach* dokonała osoba uprawniona tj. starszy kontroler Zespołu Służby Granicznej.

(akta kontroli dowód nr X, str.231-238).

W zakresie powyższego wyjaśnienia złożył Komendant PSG w Hermanowicach z których wynika, że „*Rozliczenie środków finansowych za mandat karny polegało na wpłacie gotówki przez funkcjonariusza PSG w Hermanowicach – Technik teleinformatyk (...), który nie posiadał do tego stosownych uprawnień. Sytuacja była spowodowana nieobecnością (urlop wypoczynkowy) Starszego Asystenta ds. Zabezpieczenia Logistycznego PSG w Hermanowicach, natomiast osoba go zastępująca (...) musiał być zaplanowany do służby granicznej z uwagi na braki kadrowe oraz sytuację na granicy państwowej w dniach 14.02.2019-15.02.2019 w godzinach 17:00-05:00. Zgodnie z Decyzją nr 291 Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyśle z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyśle § 11 pkt. 6, dzień 17.02.2019r. (niedziela) był dniem wolnym od pracy przez co ostatnim możliwym do rozliczenia środków finansowych był dzień 15.02.2019r.(piątek). Nadmieniam, że rozliczenie w księdze kasowej PSG w Hermanowicach dokonała zgodnie z obowiązującymi przepisami osoba uprawniona (...)*”.

(akta kontroli dowód nr XI, str.221).

Powyższe wyjaśnienia złożone przez Komendanta PSG w Hermanowicach nie zasługują na uwzględnienie, niemniej należy stwierdzić, że wyżej opisane działanie nie wywołało negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w **1** przypadku nie zachowano kolejności wystawianych mandatów karnych. W zakresie powyższego zwrócono się do Pionu Głównego

Księgowego z prośbą o zajęcie stanowiska czy postępowanie polegające na nałożeniu mandatu karnego z pominięciem kolejności formularzy w bloczku mandatowym, a następnie wystawienie w późniejszym terminie kolejnego mandatu karnego na pominiętym wcześniej formularzu, można uznać za prawidłowe. Z informacji uzyskanej od Głównego Księgowego BiOSG wynika, że „w przypadku pominięcia jednego blankietu należy wrócić, wypełnić pominięty numer i napisać oświadczenie w sprawie popełnionego błędu (...)”. W wyżej opisanym przypadku powyższy tok postępowania został zachowany.

(akta kontroli dowód nr V, XII, str.220, 239-251).

Obszar III Zgodność sporządzania oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej rozliczania mandatów karnych oraz kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych, z wymogami określonymi w decyzjach Komendanta BiOSG w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej - kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

Formularze mandatów karnych wydanych funkcjonariuszom Placówki Straży Granicznej w Hermanowicach opieczętowane zostały okrągłą pieczęcią Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, co czyni zadość zapisom § 5 ust. 2 Wytycznych Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu, będących załącznikiem do Decyzji nr 291 Komendanta BiOSG.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano przeglądu dokumentu o nazwie „Zeszyt depozytów PSG w Hermanowicach”. Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą w ww. dokumencie dokonano 71 wpisów dot. deponowania środków finansowych przez funkcjonariuszy PSG w Hermanowicach. Dokonując analizy powyższego dokumentu stwierdzono, że w 26 przypadkach wpłaty zdeponowanych środków pieniężnych do osób uprawnionych dokonał dyżurny operacyjny placówki. Powyższe stoi w sprzeczności z zapisem § 7 pkt. 2 ww. wytycznych Komendanta BiOSG.

(akta kontroli dowód nr XII, str.239-251).

W zakresie powyższego wyjaśnienia złożył Komendant PSG w Hermanowicach z których wynika, że „Zgodnie z Decyzją nr 291 Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu § 7 pkt. 7 „Osoby wymienione w § 3 w celu sporządzenia finansowego zestawienia za dany miesiąc oraz w uzasadnionych przypadkach mają prawo wraz z Kierownikiem Zmiany/Dyżurnym Operacyjnym Placówki otworzyć depozyt pozostawiony przez funkcjonariuszy i wyjąć środki pieniężne oraz odcinki D...”. Rozliczanie środków pieniężnych przez Dyżurnego Operacyjnego oraz osobę uprawnioną spowodowane jest zmianowym trybem służby funkcjonariuszy nakładających mandaty karne. Funkcjonariusze rozpoczynają lub kończą służbę w godzinach w których nie urzęduje już osoba uprawniona do rozliczenia środków finansowych. Bardzo często występuje sytuacja, że funkcjonariusze nie mają możliwości rozliczenia mandatów karnych w czasie podanym w Decyzji nr 291 (4 dni). Chcąc uniknąć sytuacji w której środki finansowe mogłyby być nierozliczone dokonuje tego Starszy Asystent ds. Zabezpieczenia lub osoba go zastępująca wraz z Dyżurnym Operacyjnym Placówki”.

(akta kontroli dowód nr XI, str.221).

Powyższe wyjaśnienia złożone przez Komendanta PSG w Hermanowicach zasługują na uwzględnienie.

Ustalono, że nałożone mandaty karne były rejestrowane przez uprawnione osoby na Portalu Usług Elektronicznych w terminie określonym w ww. wytycznych. (akta kontroli dowód nr II, str. 94-211).

Ustalono, że wraz z formularzami mandatów karnych przechowywano kopie potwierdzeń wpłat za nałożone mandaty karne gotówkowe. Potwierdzenia wpłat zawierały wszystkie elementy określone w § 9 ww. wytycznych. Dane wypełniane były czytelnie i starannie. Nie stwierdzono dokonania poprawek w ww. dokumentach.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych dokonano przeglądu dokumentacji związanej z rozliczaniem mandatów karnych oraz kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych pod kątem jej sporządzania i prowadzenia zgodnie z zapisami ww. wytycznych Komendanta BiOSG.

Jak ustalono w okresie objętym kontrolą w PSG w Hermanowicach prowadzono Księgę Kasową, gdzie po stronie przychodów odnotowywano wpłaty gotówkowe uzyskane od funkcjonariuszy, którzy nałożyli grzywny, zaś po stronie rozchodów wpłaty dokonywane do kasy Oddziału. W zakresie objętym kontrolą rozbieżności w zapisach nie stwierdzono.

Dokonano sprawdzenia wszystkich specyfikacji oraz zbiorczych rozliczeń z tytułu nałożonych mandatów karnych gotówkowych, zaocznych, kredytowanych i anulowanych sporządzonych w okresie objętym kontrolą.

Wszystkie ww. specyfikacje mandatów karnych sporządzane były przez osoby uprawnione w wymaganym terminie i przekazywane do Pionu Głównego Księgowego z zachowaniem terminów określonych w ww. wytycznych Komendanta BiOSG. Dokumenty sporządzone były zgodnie z wzorami stanowiącymi załączniki nr 3-5 ww. wytycznych.

Wszystkie rozliczenia zbiorcze mandatów karnych sporządzane były przez osoby uprawnione w wymaganym terminie i przekazywane do Pionu Głównego Księgowego z zachowaniem terminów określonych w ww. wytycznych Komendanta BiOSG. Dokumenty sporządzone były zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do ww. wytycznych.

Na wszystkich rozliczeniach zbiorczych i specyfikacjach Komendant Placówki umieścił datę i swój podpis, potwierdzając tym samym sprawdzenie ww. dokumentów. (akta kontroli dowód nr X, XI, str. 231-238, 239-251).

Zgodnie z § 17 Wytycznych Komendanta BiOSG z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyśle, stanowiących załącznik do Decyzji nr 291 Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży w Przemyśle z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyśle **w przypadku planowanej dłuższej nieobecności w służbie funkcjonariusz może przekazać bloczki mandatowe w depozyt (...) po powrocie do służby funkcjonariusz zobowiązany jest do niezwłocznego pobrania bloczków mandatowych z depozytu**". Ustalono, że w PSG w Hermanowicach funkcjonuje „Zeszyt depozytu bloczków mandatowych” (Rdet BI-HE/3/16 RWD 23 Bi-HE/1/16 założony w dniu 19.02.2016r.), w którym prowadzona jest ewidencja bloczków mandatowych przekazywanych przez funkcjonariuszy placówki do depozytu. Przedmiotowy zeszyt prowadzony jest przez funkcjonariuszy odpowiedzialnych w placówce za rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego. Zgodnie z zapisami zawartymi w przedmiotowym

dokumentach w okresie objętym kontrolą dziesięciu funkcjonariuszy PSG w Hermanowicach, w przypadku planowanej dłuższej nieobecności w służbie, przekazało bloczki mandatowe do depozytu. Z czego dwaj funkcjonariusze do dnia 15.05.2020r. nie odebrali zdeponowanych bloczków mandatowych.

(akta kontroli dowód nr IX str. 230).

Ustalono, że w dniu 14.11.2019r. w PSG w Hermanowicach przeprowadzono inwentaryzację mandatów karnych zgodnie ze stanem na dzień 31.10.2019r. Ustalenia zawarto na arkuszu nr 1360/19.

(akta kontroli dowód nr VII, str. 226-227).

Obszar IV Prawidłowość rozliczania pobranych formularzy mandatów karnych oraz rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych - kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

Dokonano sprawdzenia dokumentu o nazwie „*Rejestr wydawania i zdawania bloczków mandatowych*”. W wyniku przeglądu ww. dokumentu RWD BI-HE-23/1/20 (rozpoczęto dnia 07.02.2019r.) stwierdzono, że pobrane formularze mandatów zostały prawidłowo rozliczone.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że kwoty z nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych zostały prawidłowo rozliczone.

(akta kontroli dowód nr X, XI, str. 231-238, 239-251).

Obszar V Sposób przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych oraz prawidłowość sposobu sprawowania nadzoru w prowadzeniu gospodarki mandatowej - kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

Szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień Komendanta Placówki Straży Granicznej kat. III w Hermanowicach, obowiązujące w okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2019r. do 31.03.2020r., określono w załącznikach do niżej wymienionych decyzji Komendanta BiOSG w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień zastępców Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, głównego księgowego, komendantów placówek Straży Granicznej znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, kierowników komórek organizacyjnych Komendy Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, osób wchodzących w skład zespołu stanowisk samodzielnych, a także osób bezpośrednio podlegających Komendantowi Oddziału oraz w załącznikach do decyzji zmieniających ww. decyzje, tj.:

- zał. nr 10 do decyzji nr 125/18 Komendanta BiOSG z dnia 20 czerwca 2018r.;
- zał. nr 2 do decyzji nr 50/19 Komendanta BiOSG z dnia 11 marca 2019r.;
- zał. nr 10 do decyzji nr 106/19 Komendanta BiOSG z dnia 17 czerwca 2019r.

Z zapisów zawartych w ww. dokumentach m.in. wynika, że komendant placówki:

- sprawuje nadzór nad prawidłowym rozliczaniem wpłat, w szczególności za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego;
- sprawuje nadzór nad realizacją obowiązków i uprawnień przez podległych funkcjonariuszy i pracowników, określonych w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień, ponadto do jego obowiązków w zakresie ochrony granicy państwowej należy:
- rozliczanie pobranych za wystawione mandaty kwot pieniężnych;

- ujawnianie wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, w tym nakładanie grzywny w drodze mandatu karnego;
- nadzór nad postępowaniami mandatowymi.

W okresie objętym kontrolą placówka posiadała dwa wewnętrzne podziały zadań tj.: do dnia 08.08.2019r. Wewnętrzny Podział Zadań Placówki Straży Granicznej w Hermanowicach, zatwierdzony przez Komendanta BiOSG w dniu 23.03.2017r. oraz od dnia 09.08.2019r. Wewnętrzny Podział Zadań Placówki Straży Granicznej w Hermanowicach zatwierdzony przez Komendanta BiOSG 09.08.2019r. W ww. dokumentach zadanie prawidłowego rozliczania wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego i sporządzanie związanej z tym niezbędnej dokumentacji, przypisane zostało starszemu asystentowi ds. zabezpieczenia logistycznego. Z uwagi na powyższe dokonano przeglądu szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień starszego asystenta ds. zabezpieczenia logistycznego Placówki SG kat. III w Hermanowicach, z którymi ww. zapoznał się w dniach 10.04.2017r. oraz 04.09.2019r. Z zapisów zawartych w ww. dokumentach wynika, że do obowiązków ww. należy między innymi prowadzenie ewidencji nałożonych mandatów karnych przez funkcjonariuszy placówki uprawnionych do nakładania grzywny w drodze mandatów karnych oraz prawidłowe rozliczanie wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego.

(akta kontroli dowód nr VIII str. 228-229).

Zasady sprawowania kontroli doraźnych oraz sprawdzeń w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej określają przepisy - Wytyczne Komendanta BiOSG z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu, stanowiące załącznik do Decyzji nr 291 Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży w Przemyślu z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w PSG w Hermanowicach prowadzony jest dokument o nazwie „Zeszyt Kontroli mandatów karnych Strażnicy Straży Granicznej w Hermanowicach” RPW nr 23 Bi-HE-3-15.

Zgodnie z § 14 ww. wytycznych, w okresie objętym kontrolą Komendant PSG w Hermanowicach:

1. w dniu 28.03.2019r. przeprowadził doraźną kontrolę w zakresie rozliczania mandatów karnych, kontrolą objęto:

- dokumentację rozliczeniowo-kasową,
- dowody wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatów karnych,
- wyrywkowo upoważnienia funkcjonariuszy PSG do nakładania grzywny w drodze mandatów karnych oraz bloczki mandatowe.

W wyniku kontroli Komendant PSG nieprawidłowości nie stwierdził. Uwag nie było.

2. w dniu 28.06.2019r. przeprowadził doraźną kontrolę w zakresie rozliczania mandatów karnych, kontrolą objęto:

- dokumentację rozliczeniowo-kasową,
- dowody wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatów karnych,
- wyrywkowo upoważnienia funkcjonariuszy PSG do nakładania grzywny w drodze mandatów karnych oraz bloczki mandatowe.

W wyniku kontroli Komendant PSG nieprawidłowości nie stwierdził. Uwag nie było.

3. w dniu 25.09.2019r. przeprowadził doraźną kontrolę w zakresie rozliczania mandatów karnych, kontrolą objęto:

- dokumentację rozliczeniowo-kasową,
- dowody wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatów karnych,

- wyrywkowo upoważnienia funkcjonariuszy PSG do nakładania grzywny w drodze mandatów karnych oraz bloczki mandatowe.

W wyniku kontroli Komendant PSG nieprawidłowości nie stwierdził. Uwag nie było.

4. w dniu 14.11.2019r. przeprowadzono inwentaryzację mandatów karnych PSG w Hermanowicach ze stanem na dzień 31.10.2019r. Ustalenia zawarto na arkuszu nr 1360/19.

5. w dniu 30.03.2020r. przeprowadził doraźną kontrolę w zakresie rozliczania mandatów karnych, kontrolą objęto:

- dokumentację rozliczeniowo-kasową,
- dowody wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatów karnych,
- wyrywkowo upoważnienia funkcjonariuszy PSG do nakładania grzywny w drodze mandatów karnych oraz bloczki mandatowe.

W wyniku kontroli Komendant PSG nieprawidłowości nie stwierdził. Uwag nie było.

6. w dniu 23.12.2019r. doraźną kontrolę w zakresie rozliczania mandatów karnych przeprowadził Zastępca Komendanta PSG w Hermanowicach, kontrolą objęto:

- dokumentację rozliczeniowo-kasową,
- dowody wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatów karnych,
- upoważnienia do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego oraz bloczki mandatowe.

W wyniku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Uwag nie było.

(akta kontroli dowód nr VII str. 226-227).

W kontekście dokonanych w trakcie kontroli ustaleń należy stwierdzić, że przyjęte w PSG w Hermanowicach rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne były zgodne z wymogami przepisów prawa a sprawowany przez osoby funkcyjne nadzór w zakresie objętym kontrolą sprawowany był w sposób prawidłowy i wystarczający.

Obszar VI Rzetelność (staranność i czytelność) prowadzenia dokumentacji w zakresie objętym kontrolą - kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych dokonano przeglądu niżej wymienionych dokumentów:

1. Księga kasowa PSG w Hermanowicach.

Sprawdzono Księgę Kasową RWD 23 BI-HE-4/15 prowadzoną w PSG w Hermanowicach w zakresie wpisów dokonanych w okresie objętym kontrolą założoną w dniu 02.11.2007r. Stwierdzono, że rubryki księgi kasowej opisane są zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do ww. wytycznych Komendanta BIOSG z dnia 28.12.2016r. W roku 2019 dokonano 66 wpisów zaś w I kwartale 2020 dokonano 19 wpisów. Dokument sporządzony w sposób staranny, skreśleń czy też poprawek dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Zeszyt depozytów PSG w Hermanowicach.

W wyniku przeglądu dokumentu o nazwie „Zeszyt depozytów PSG w Hermanowicach” RWD nr 28-Bi-HE-8/14 (rozpoczęto dnia 03.03.2016r.) stwierdzono w okresie objętym kontrolą powyższy dokument prowadzono zgodnie z wprowadzonym w tym zakresie wzorem stanowiącym załącznik nr 7 do decyzji nr 291 Komendanta BiOSG z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkiej Oddziale Straży Granicznej. Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą w ww. dokumencie dokonano 71 wpisów dot. deponowania środków finansowych przez funkcjonariuszy PSG w Hermanowicach.

Dokument prowadzony czytelnie, niemniej dokonując jego przeglądu stwierdzono:

1. w kolumnie nr 7 o nazwie „stopień, imię i nazwisko osoby przyjmującej depozyt”:
 - 6 razy nie wpisano imienia funkcjonariusza przyjmującego środki pieniężne w depozycie;
2. w kolumnie nr 10 o nazwie „stopień, imię i nazwisko osoby odbierającej depozyt”:
 - 15 razy nie podano imienia osoby odbierającej depozyt

Poprawek w ww. dokumencie dokonano zgodnie tj. poprzez nadpisywanie nowego tekstu na tekście pierwotnym zgodnie z zapisem § 15 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej Straży Granicznej stanowiącej załącznik do decyzji nr 248 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 6 grudnia 2018r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej Straży Granicznej.

3. Rejestr wydawania i zdawania bloczków mandatowych.

Ponadto dokonano sprawdzenia dokumentu o nazwie „Rejestr wydawania i zdawania bloczków mandatowych”. W wyniku przeglądu ww. dokumentu RWD BI-HE-23/1/20 (rozpoczęto dnia 07.02.2019r.) stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą powyższy dokument prowadzono starannie i rzetelnie.

4. Zeszyt kontroli mandatów karnych Strażnicy Straży Granicznej w Hermanowicach.

Dokonano sprawdzenia dokumentu o nazwie „Zeszyt kontroli mandatów karnych Strażnicy Straży Granicznej w Hermanowicach” w którym znajdują się wpisy dot. sprawowania nadzoru i kontroli przeprowadzanych przez Komendanta Placówki oraz osób go zastępujących. W wyniku przeglądu ww. dokumentu RPW nr 23 Bi-HE-3-15 stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą powyższy dokument prowadzono starannie i rzetelnie.

5. Zeszyt depozytu bloczków mandatowych.

Ustalono, że w PSG w Hermanowicach funkcjonuje „Zeszyt depozytu bloczków mandatowych” (Rdet BI-HE/3/16 RWD 23 Bi-HE/1/16 założony w dniu 19.02.2016r.), w którym prowadzona jest ewidencja bloczków mandatowych przekazywanych przez funkcjonariuszy placówki do depozytu. Przedmiotowy zeszyt prowadzą funkcjonariusze odpowiedzialni w placówce za rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego. Stwierdzono, że ww. dokument jest zgodny ze wzorem określonym w załączniku nr 8 do ww. wytycznych Komendanta BiOSG. Jednocześnie stwierdzono, że wpisy w przedmiotowym dokumencie dokonywane były zgodnie z opisem poszczególnych rubryk, w sposób czytelny. Zeszyt prowadzony w sposób staranny, skreśleń czy też poprawek dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

6. Specyfikacje wystawianych mandatów karnych gotówkowych i zaocznych.

Stwierdzono, że są one zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do ww. wytycznych Komendanta BiOSG. Wszystkie specyfikacje sporządzono w dwóch egzemplarzach, w sposób staranny, bez skreśleń czy też poprawek. Pod każdą ze specyfikacji widnieje podpis osoby sporządzającej dokument, data i podpis osoby sprawdzającej specyfikację w BiOSG oraz data i podpis Komendanta PSG w Hermanowicach lub osoby go zastępującej.

7. Specyfikacje wystawianych mandatów karnych kredytowanych.

Stwierdzono, że były one zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do ww. wytycznych Komendanta BiOSG. Wszystkie specyfikacje sporządzone zostały w dwóch egzemplarzach, w sposób staranny, bez skreśleń czy też poprawek. Pod każdą ze specyfikacji widnieje podpis osoby sporządzającej dokument, data i podpis osoby sprawdzającej specyfikację w BiOSG oraz data i podpis Komendanta PSG w Hermanowicach lub osoby go zastępującej.

W jednym przypadku stwierdzono, że w dokumencie *Specyfikacja za miesiąc lipiec 2019r. mandatów karnych kredytowanych (odcinek D) nałożonych do dnia 31.07.2019r.* w poz. nr 2 w kolumnie wartość błędnie wpisano kwotę nałożonego mandatu karnego seria numer Db 5693922. Zamiast 300 zł. wpisano 350 zł. W wyniku sprawdzenia formularza mandatu stwierdzono, że wystawiony został on na kwotę 300 zł. Niemniej wartość razem oraz kwota słowna rozliczenia wpisane zostały prawidłowo. W dokumencie *Zbiornicze rozliczenie mandatów karnych oraz nałożonych i zainkasowanych grzywien w miesiącu lipiec 2019* wpisano prawidłową wartość mandatu seria numer Db 5693922 300 zł. Powyższa pomyłkę w dokumencie *Specyfikacja za miesiąc lipiec 2019r. mandatów karnych kredytowanych (odcinek D) nałożonych do dnia 31.07.2019r.* w poz. nr 2 w kolumnie wartość należy uznać jako błąd pisarski.

8. Specyfikacje wystawianych mandatów karnych anulowanych.

Stwierdzono, że sporządzona była zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 5 do ww. wytycznych Komendanta BiOSG. Sporządzona w dwóch egzemplarzach, w sposób staranny, bez skreśleń czy też poprawek. Widnieje pod nią podpis osoby sporządzającej dokument, data i podpis osoby sprawdzającej specyfikację w BiOSG oraz data i podpis Komendanta PSG w Hermanowicach.

9. Zbiornicze rozliczenie mandatów karnych oraz nałożonych i zainkasowanych grzywien.

Wszystkie dokumenty sporządzone zostały w dwóch egzemplarzach, w sposób staranny, bez skreśleń. Poprawek dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Pod każdym z rozliczeń widnieje podpis osoby sporządzającej dokument, data i podpis Komendanta PSG w Hermanowicach (jako osoby sprawdzającej dokument) oraz dodatkowo data i podpis osoby sprawdzającej rozliczenie w BiOSG.

W wyniku przeglądu dokumentacji dot. gospodarki mandatowej w PSG w Hermanowicach stwierdzono, że dokumentacja prowadzona była w sposób staranny i czytelny, a poprawek dokonywano zgodnie z wymogami Instrukcji Kancelaryjnej, która jest załącznikiem do Decyzji nr 59 KGSG z dnia 10 lutego 2010r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej.

10. Dokonując sprawdzenia formularzy bloczków mandatów karnych wystawionych w okresie 01.01.2019r. – 31.03.2020r. ustalono, że 4 formularze nie zostały wypełnione prawidłowo:

1. na formularzu mandatu karnego o numerze CX 0571037 nie zaznaczono właściwego rodzaju mandatu
2. na formularzach mandatów karnych o niżej podanych numerach stwierdzono niekompletny opis wykroczenia (wskazano artykuł za który nałożono mandat karny bez dokładnego wskazania aktu prawnego):
CX 0571037
CX 0571038
CX 0571039
CX 0571040

Przyczyną powyższego był brak dokładania przez funkcjonariuszy PSG w Hermanowicach należytej staranności w trakcie wypełniania formularzy mandatów karnych. Powyższe nie wywołało negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności.

(akta kontroli dowód nr X, XI, str. 231-238, 239-251).

Obszar VII Zgodność działań z postawionymi celami, optymalizacji zastosowania metod i środków, ich adekwatności dla osiągnięcia założonych celów - kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

W kontekście dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że podejmowane działania związane z prowadzeniem gospodarki mandatowej w PSG w Hermanowicach prowadzone były w sposób wydajny poprzez właściwe i rzeczowe stosowanie dostępnych metod i środków.

(akta kontroli dowód nr X, XI, str. 231-238, 239-251).

IV. Wnioski/zalecenia.

1. Skutecznie sprawować nadzór służbowy nad realizacją zadania wykonywanego przez funkcjonariuszy placówki z zakresu wypełniania formularzy mandatów karnych zgodnie ze wzorem formularza określonym w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (j.t. Dz. U. 2017.613 ze zm.).
2. W zakresie sporządzania meldunku z prośbą o anulowanie błędnie wypisanego mandatu karnego bezwzględnie stosować zapis § 16 pkt 4 Wytycznych Komendanta BiOSG dotyczących prowadzenia gospodarki mandatowej w BiOSG stanowiących załącznik do Decyzji nr 291 Komendanta BiOSG z dnia 28.12.2016r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu.
3. W zakresie osób odpowiedzialnych za przekazywanie do kasy BiOSG zainkasowanej gotówki z tytułu nałożonych mandatów karnych stosować bezwzględnie zapis § 3 ww. wytycznych.
4. Dokładać należytej staranności w zakresie prowadzenia dokumentacji służbowej dotyczącej gospodarki mandatowej.
5. W ramach służbowego nadzoru eliminować uchybienie wskazane w niniejszym dokumencie.

V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach i przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do dnia 31 lipca 2020r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

**KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ**

gen. bryg. SG Robert ROGOZ

Przedłożył do podpisu:

**NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ**
ppłk SG Dariusz KOCHANOWICZ

Wykonano w 2 egz.
Egz. nr 1 – Komendant PSG w Hermanowicach
Egz. nr 2 – ad acta.
Sporządził /Wykonał: zespół kontrolny 6652363
Dnia 15.06.2020r.